

vending jo akkurat lige saa meget det af Ministeren foreslaaede. Hvis hans Forslag gennemføres, vil der ogsaa blive første og anden Klasses Ægteskaber, set fra Befolkningens Standpunkt. Der vil blive Ægteskaber, som indgaaes ved, at Folk gaa til Ægteskabsforstanderen, blive gift og ikke andet — det er formodentlig anden Klasse. — Og saa vil der blive et Ægteskab, som stiftes paa den Maade, at naar de vedkommende have været hos Ægteskabsforstanderen i Dag, saa gaa de i Kirken i Morgen eller maaske gaa de til Ægteskabsforstanderen om Formiddagen og i Kirken om Eftermiddagen. Forskellen er den, at i første Tilfælde nøjes man med Ægteskabsforstanderen uden at komme i Kirken, og i andet Tilfælde gaar man i Kirken tillige. Det er ganske det samme, set fra Befolkningens Standpunkt, det er første og anden Klasses.

Jeg kan, naar jeg skal tage Standpunkt til denne Lov, heller ikke se ganske bort fra, hvem det er, der fører an i Bevægelsen for at faa almindelig tvungent borgerligt Ægteskab. Jeg vil ikke nægte, at der er kirkelig interesserede Mænd, der støtte denne Bevægelse og ønske, at Sagen skal ordnes paa den Maade, det har der været i mange Aar, men det er ikke dem, der har givet Stødet til, at dette Forslag nu er kommet frem. Det, der er blevet paaberaabt som en Nødvendighed for at faa det almindelige borgerlige Ægteskab, er den Bevægelse, der er rejst i Kjøbenhavn mod visse Præster, og det forekommer mig ikke, at man kan sige, at denne Bevægelse stammer fra særlig kirkelig interesserede Mennesker. Jeg synes ikke, at hele Befolkningen skal være nødt til at gøre noget, som strider mod dens Følelser, fordi der rejser sig en saadan Bevægelse i Kjøbenhavn. Hvis det foreliggende Ændringsforslag vedtages, ville de Vanskeligheder, som den højtærede Minister saa stærkt fremhævede baade her og i det andet Ting, være overvundne, og den Jagt paa kjøbenhavnske Præster, som man stiller Valget imellem enten at svigte deres Overbevisning og deres Samvittighed eller lade sig afsætte fra deres Embede, af sig selv høre op. Thi naar man ikke kan komme Præsterne til Livs paa den Maade, vil man ikke gøre Forsøg derpaa. Ud over

Landet vil der foreløbig saa godt som ingen Forandring ske; der vil sikkert — det skal Erfaringen nok vise — være meget faa i Sognemenighederne, der lægge særlig Vægt paa først at faa deres Ægteskab offentlig anerkendt uden for Kirken og saa senere gaa i Kirken. — Den Omstændighed gør ogsaa, at jeg ikke kan tillægge den sidste ærede Talers Indvending med Hensyn til den Bekostning og Ulejlighed, som vil være forbunden med borgerligt Ægteskab, nogen stor Betydning. Det vil være et yderst sjældent Tilfælde, at en Mand ude fra Landet rejser ind for at faa sit Ægteskab stiftet for Borgmesteren, ikke fordi det er dyrere eller nogen videre Ulejlighed, men fordi han i Almindelighed aldeles ingen Trang føler dertil.

Jeg vil altsaa anbefale det foreliggende Ændringsforslag, fordi det afhjælper de Mangler, der ligger for, og som jeg mener bør afhjælpes. Jeg er enig med den ærede Minister i, at de forargelige Tilfælde, som han har nævnt, bør kunne undgaaes i Fremtiden. Og jeg vil fremdeles anbefale Forslaget, fordi det stiller Befolkningen frit, den faar Valget; naar den foretrækker det — og det gøre de fleste — kan den gaa i Kirken som hidtil og ikke andet; men den kan ogsaa, hvis den foretrækker det, gaa til den borgerlige Øvrighed, og endelig er der ogsaa i Forslaget aabnet en Adgang til, at den kan gøre begge Dele. Thi ganske vist hedder det i Forslaget, at den, der har ladet sit Ægteskab borgerligt indstifte, har intet Krav paa bagefter at faa det kirkeligt indviet; men for saa vidt en Mand ønsker dette af religiøse Grunde, vil der ikke være Tvivl om, at han kan faa en Præst til at foretage den kirkelige Indvielse. Der er naturligvis heller ingen Tvivl om, at den ærede Minister vil følge den Anvisning, som Lovforslaget giver til ved kgl. Resolution at lade fastsætte, hvad der i saa Henseende skal foretages. — Jeg kan være enig i en Bemærkning i Flertallets Betænkning, at den ikke er en Løsning af Ægteskabsspørgsmaalet for al Fremtid. Jeg kan godt tænke mig, at den Tid kan komme, da man vil gaa til en saadan gennemført Adskillelse mellem det borgerlige og det kirkelige, som er foreslaaet i Regeeringsforslaget; men jeg tror, som sagt,